

патріотизму, виховуються такі якості, як гордість за рідний край, бережливе ставлення до історичних культурних пам'яток та бажання примножувати здобутки української культури.

Список використаних джерел:

1. Козаченко Л., Клименко Ж. *Формування національної свідомості дошкільників засобами музейної педагогіки. Вихователь-методисті дошкільного закладу. 2009. №4. С. 11–16.*
2. Кондратенко Р. В. *Виховання креативної особистості дошкільника засобами музейної педагогіки. 2012. №3 (36). С. 33–36.*
3. Червінська І. Б. *Методика виховної роботи в початковій школі: теорія і практика: навчально-методичний комплекс. Івано-Франківськ: В-во «Симфонія Форте», 2013. – 332 с.*

**КЕРІВНИК НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ЯК МЕНЕДЖЕР
ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

*Єзерський І. С.
Полтава, Україна*

Проблема підвищення ефективності освітнього процесу шляхом розвитку інноваційного стилю управління загальноосвітнього навчального закладу, який спрямований на реформування школи є надзвичайно актуальним. На думку Л. Даниленко освітня інновація це процес створення, поширення й використання нових засобів для вирішення важливих педагогічних проблем; результат творчого пошуку оригінальних нестандартних розв'язків для різноманітних педагогічних проблем; актуальні, значущі й системні новоутворення, які виникають на основі різноманітних ініціатив і нововведень, що стають перспективними в контексті еволюції освіти і позитивно впливають на її розвиток; продукти інноваційної освітньої діяльності, які характеризуються процесами створення, розповсюдження та використання нового засобу в галузі педагогіки та наукових досліджень; різні нововведення в діяльності навчально-виховних закладів, у здійсненні навчально-виховного процесу [2; 3].

Інновації в управлінні закладу освіти дозволяють підняти на більш високий рівень планування, організацію та інші управлінські функції керівника, удосконалювати організаційну структуру школи, що створює сприятливі умови для професійного і творчого зростання педагогів, впливає на якість навчально-виховного процесу, підвищує конкурентоспроможність шкільного закладу [1].

Сучасний директор загальноосвітнього навчального закладу має забезпечувати випереджальний, інноваційний характер навчання:

пропонувати завдання, які важливі сьогодні та стануть ще важливішими завтра, а також знаходити шляхи їх вирішення. Директор – менеджер інноваційної діяльності, і це зобов'язує його мислити стратегічно, бути далекоглядним, працювати над створенням досконалої системи управління. Удосконалення управлінської діяльності директора школи потребує пошуку науково-обґрунтованих теоретичних положень, методологічно вивірених шляхів, засобів, педагогічних умов, які сприяють ефективності розвитку інноваційного потенціалу школи щодо конкретного нововведення, а саме: зацікавленість учасників інноваційної діяльності в позитивному кінцевому результаті; компетентність учасників інноваційної діяльності щодо реалізації нововведення, співвідношення цілей школи з новою педагогічною ідеєю, наявність сторін відповідальних, за процес і результати апробації нововведення; узгодженість інтересів між суб'єктами інноваційної діяльності, з одного боку, та з адміністрацією (педагогічним колективом, батьками) – з іншого. Особливе значення мають визнання та підтримка нововведення з боку органів державного управління та громадськості.

Упровадження інноваційних технологій у сферу управлінської діяльності закладів середньої освіти це складний процес, що дає змогу створити відповідні умови для оперативного й ефективного прийняття керівником управлінського рішення, Серед управлінських інновацій виділяємо: поступове оновлення і вдосконалення змісту, методів управлінської діяльності керівника школи, засобів управління, громадсько-державні, регіональні, модульні, проектні моделі управління, що в кінцевому підсумку, впливають на якість освітнього процесу [4].

Планування інновацій – один із основних елементів системи внутрішнього управління інноваційною діяльністю школи. Це система розрахунків, спрямована на вибір і обґрунтування цілей інноваційного розвитку школи і підготовку рішень, необхідних для їх досягнення. За цих умов керівник загальноосвітнього закладу визначає перспективу розвитку своєї установи з урахуванням соціального замовлення суспільства і чітко сформулювати мету інноваційної діяльності.

Для забезпечення позитивного впливу інновацій на якість освітнього процесу в сучасній школі необхідний системний аналіз та оцінка ефективності інноваційної діяльності. Такий аналіз має здійснювати педагогічний колектив школи, щоб самим оцінювати зміни в освітній системі і динаміку розвитку школи. Аналіз якості інноваційної діяльності передбачає вивчення сукупності властивостей (характеристик) інноваційної системи школи. Основними властивостями, критеріями оцінки інноваційної системи є: чутливість педагогічного колективу до проблем; сприйнятливність до інновацій [5].

В умовах упровадження інноваційної системи керівник навчального закладу виконує обов'язки менеджера, який інтегрує педагогічні ідеї. Він аналізує стан колективу, розуміє мотиви поведінки своїх підлеглих, спонукає підлеглих до продуктивної роботи, стимулює їхнє професійне зростання, створює максимально сприятливі відносини у колективі для продуктивної роботи, дає особистісно зорієнтовані, зрозумілі завдання підлеглим, ефективно контролює роботу підлеглих; адекватно оцінює своїх підлеглих, їхні можливості та інтереси, попереджає та вирішує конфлікти в колективі, будує ділове спілкування з підлеглими відповідно до їх індивідуальних особливостей та ситуації. І це далеко не повний перелік робіт з управління персоналом, що покладаються на директора. Діяльність керівника буде продуктивною у разі ефективного управління освітньою системою як соціокультурним середовищем, що розвивається з урахуванням особистісного потенціалу вчителів та інноваційного потенціалу школярів. Без компетентної, злагодженої команди інноваційних ідей не буде. Тому першочерговим завданням директора школи як керівника є формування згуртованого колективу, який готовий до впровадження освітніх інновацій, які готові підвищити ефективність розвитку творчих здібностей своїх учнів за допомогою включення до освітньої діяльності засобів навчання, що стимулюють творчу діяльність учнів.

Інноваційний потенціал школярів передбачає наявність досвіду творчих справ, колективної діяльності, здатності до самостійної навчальної діяльності та саморозвитку, достатній загальнокультурний рівень, різноманітні інтереси. Важливою складовою інноваційного потенціалу є здатність навчального закладу до створення інноваційного середовища: наявність високого освітньо-культурного рівня батьків школярів, можливостей залучення науковців консультантів з інноваційної роботи та співпраці з закладами вищої освіти, позашкільних закладів та установ, підприємств тощо.

На наш погляд, організуючи роботу з колективом, для формування інноваційного соціокультурного середовища освітньої установи керівник навчального закладу має спиратися на місію закладу; враховувати програмні документи, що орієнтують розвиток системи загальної освіти на індивідуалізацію, формування практичних навичок та фундаментальних умінь, ставлять завдання забезпечення якісної освіти, що відповідає вимогам інноваційного розвитку економіки, сучасним потребам суспільства кожного громадянина; регламентує стандарти роботи у школі; закладає основні цінності; на яких базується вся діяльність освітнього закладу.

Список використаних джерел:

1. Ващенко Л. Інноваційні процеси в системі загальної середньої освіти особливості управління // *Освіта і управління*. – 2003. – т. 6. – №3. – С. 97–104.
2. Даниленко Л. Освітній менеджмент : Навчальний посібник / за ред. Л. Даниленко, Л. Карамушки. – К.: Шкільний світ, 2003. – 400 с.
3. Даниленко Л. Управління процесом здійснення інноваційної діяльності в системі загальної середньої освіти // *Післядипломна освіта в Україні*. – 2003. – №3. – С. 70–74.
4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с. (Альма-матер).
5. Ковальчук О. Інноваційна робота як проблема професійного удосконалення вчителя // *Директор школи, ліцею, гімназії*. – 2002. – №1-2. – С. 51–52.

**ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВИКОРИСТАННЯ
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ
ПРОФІЛАКТИКИ ПОРУШЕНЬ ЗОРУ ШКОЛЯРІВ НУШ**

Жила А. О.
Кременчук, Україна

Науковий керівник: Шерстюк Ольга Василівна,
учитель біології Кременчуцького ліцею № 4 «Кремінь»
Кременчуцької міської ради Кременчуцького району Полтавської області

Реформа освіти, яка найбільше торкнулася початкової школи, реалізується у впровадженні Концепції «Нова українська школа» (НУШ), у створенні нових освітніх стандартів початкової школи, в оновленні й перегляді навчальних програм, змісту навчально-дидактичних матеріалів, підручників, форм і методів навчання.

Сьогодні при формуванні освітнього середовища варто враховувати наскрізні змістові лінії, що є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, навчальних предметів та предметних циклів. Зокрема, завданням наскрізної лінії «Здоров'я і безпека» є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя й формувати навколо себе безпечне життєве середовище.

Реалізацію права дітей на якісну освіту у сфері особистого здоров'я, безпеки, соціальної інтеграції в рамках НУШ мають забезпечувати:

- навчання учнів на основі розвитку життєвих навичок;
- підготовка педагогічних працівників на засадах компетентнісного підходу;